

Méteil-mengsels komen op als alternatief voor Italiaans raaigras. De foto is van 11 mei 2021, dit gewas kon al gemaaid zijn. Het is ook mogelijk om het in deegrijp stadium (GPS) of rijp te oogsten.

van het oogsttijdstip. Méteil-mengsels zijn in bepaalde samenstellingen mogelijk ook geschikt als voorteelt voor mais. De vlinderbloemigen kunnen de stikstofbemesting inperken en toch zorgen voor een kwalitatief voeder. Vergeleken met gras zouden ze - net als rogge - ook een betere bodem voor de volgteelt mais achterlaten. De ervaringen in 2021 leerden dat de méteil-mengsels een hogere temperatuur nodig hebben om zich te ontwikkelen. Dit was zeker zo voor de vlinderbloemige componenten.

Groenbedekkers als vanggewas

Een groenbedekker neemt de stikstof op die in het najaar en de winter in de bodem vrij komt. De aanwezigheid van een groenbedekker belet dus de uitspoeling van stikstof. Naarmate de groenbedekker zich beter ontwikkelt, zal er meer stikstof worden vastgehouden en kunnen we echt spreken van een vanggewas.

Resultaten uit de praktijk in het najaar van 2020 illustreerden duidelijk dat met een mengsel van Italiaans raaigras en snijrogge het nitraatresidu systematisch

20 tot 30 kg N lager was in vergelijking met een strooosysteem dat niet bewerkt was maar niet gemaaid werd. Op deze wijze kon men het nitraatresidu vaak beneden de kritische grens krijgen, dit in functie van het gebiedstype.

De invloed van groenbedekkers op het nitraatresidu is niet altijd eenduidig. In andere proeven bleken vooral de omstandigheden op het veld een invloed te hebben op het nitraatresidu. Bij het inzaaien van de groenbedekker gebeurt er immers een groundbewerking, waardoor de mineralisatie gestimuleerd wordt en er stikstof vrijkomt. Naarmate er dieper en/of intensiever wordt bewerkt, neemt het risico op een overschrijding van het nitraatresidu toe. Bij een beperkte bodembewerking, tot circa 10 cm diep is het risico kleiner. Daarenboven lijkt het risico op een overschrijding ook groter te zijn bij een vroege zaai van de groenbedekker. Dit laatste mag geen argument zijn om de groenbedekker niet tijdig in te zaaien. Een beperkte bewerking met een schijveneg, rotoreg of vastetandcultivator is voldoende om een goed zaaibed te bereiden. In combinatie met een zaai-

bak op de machine kan de groenbedekker in één werkgang worden ingezaaid. Om het effect van de groundbewerking op het nitraatresidu te beperken worden momenteel de mogelijkheden bekeken van een aangepaste doorzaaimachine. De grond wordt hierdoor nauwelijks geroerd, wat de invloed op de mineralisatie moet minimaliseren.

Conclusie

Een groenbedekker zaaien is zeker op kuilmaisperelementen mist. De positieve bijdrage aan het organischestofgehalte en de functie als vanggewas zijn onmiskenbare voordelen. Na mais is het niet altijd eenvoudig om tot een geslaagde groenbedekker te komen.

Het late oogsttijdstip betekent immers ook een late zaai van de groenbedekker, die zich moet ontwikkelen in soms winterse omstandigheden. Hoe vroeger er gezaaid kan worden, hoe groter de slaagkans. Matig wel je bodembewerkingen om een te hoog nitraatresidu te voorkomen.

Rogge en Italiaans raaigras vormen nog steeds de meest zekere groenbedekkers na mais, zeker wanneer je later in het najaar moet zaaien. Om te maaien lijken rogge en de méteil-mengsels ook geschikte alternatieven te zijn voor Italiaans raaigras.

De proeven en demonstraties rond het thema groenbedekkers kaderen binnen het Interreg project 'FABulous Farmers', een Horizon 2020 project (grant agreement Nr. 773418) met de financiële steun van Interreg Noord-West Europa en Vlaanderen en het demonstratieproject 'Functioneel inzetten van groenbedekkers bij mais' met steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw & Visserij. ■

Werkten mee aan dit artikel:

Gert Van de Ven, Ellen Truyers en Katrien Geudens (Hooibeekhoeve); Geert Haesaert en Joos Latré (Proefhoeve Bottelare UGent en HoGent); Bram Vervisch & Ellen Versavel, Inagro.